

Fylkesmannen i Trøndelag Samarbeidsforum REKOM Erfaringer med kompetanseutvikling

Hell 17.januar 2019
Kjersti Nissen

dmmh.no

Barnehagebasert kompetanseutvikling

Utviklingsarbeid som involverer hele personalet og som foregår i den enkelte barnehage

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være en lærende organisasjon med **kunnskapsbasert ledelse** (Fremtidens barnehage)

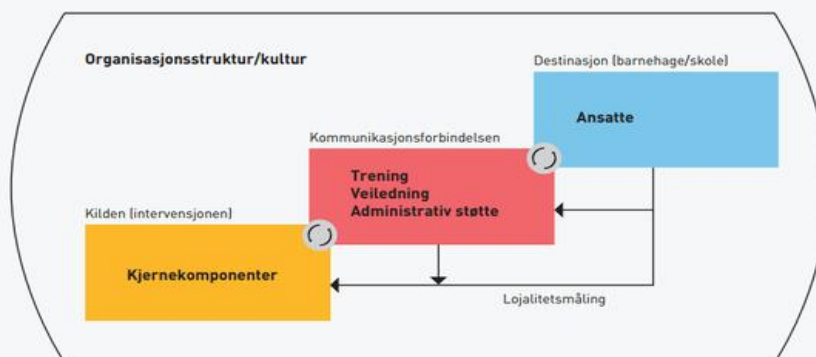
Mål i rammeplanen realiseres, og kvaliteten i det pedagogiske arbeidet i barnehagen kan sikres og ivareta Rpl føringer.

Endringer i sektoren krever **tydelige ledere** som har evne til å initiere og lede felles utviklingsarbeid. Styrer har et særlig ansvar sammen med pedagogisk leder.

Implementering

Fig.1 Rammeverk for implementering. (Fixsen m.fl. 2005).

dmmh.no

Implementering....

.... skjer først og fremst i den enkelte barnehage

- Profesjonsutvikling
- Felles refleksjoner og forståelser rundt innholdet i ny rammeplan
- Stoppe opp og undersøke det pedagogiske arbeidet
- Skape kultur for læring i organisasjonen
- Lede faglige endringsprosesser med barn og personalet

Styring og kontroll?

Organisasjonsutvikling er en planlagt aktivitet, men planlegging betyr ikke styring og kontroll med forhåndsprogrammerte resultater.

I organisasjonsutvikling betyr planlegging i realiteten en tilrettelegging av prosesser for læring og utvikling.

Arbeidsformer og aktiviteter kan planlegges, men resultatene avhenger av prosessens forløp.

(Klev og Levin 2009)

Kvalitetsutvikling innebærer kompetanseutvikling, og kompetanseutvikling innebærer **bevisstgjøring** og **refleksjon** over egen handling.

- erfare hvordan egne vante handlinger kan gjøres til gjenstand for refleksjon.

(Kvistad & Søbstad 2005)

Barnehage – Eier – UH sektor

- Barnehagebasert kompetanseutvikling tar utgangspunkt i de forutsetninger som er i regionen og i **den enkelte barnehage**.
- Samarbeid, ikke ferdige program.
- Samskapt læring, utvikle kompetanse i bhg og i UH sektoren
- Forankring og langsiktighet
- Mange veier til læring og endring

Profesjons- og kvalitetsutvikling

- Prosessen med å sette fokus for satsning.
- Ståstedsanalyse, erfaringer, ønsker, behov, mål
- Engasjement, involvering og bevegelse
- Betydning av ledelse av endringsprosessene.
- Bygge på erfaringer og gjøre endringer underveis
- Ekstern veileder; lydhør og åpen, forstyrre, berøre, åpne opp i fastgrodde mønster, faglige innspill
- Læring i organisasjonen; dokumentasjon, refleksjon, vurdering, skriveprosess

dmmh.no

Ulike arenaer for kompetansebygging og utvikling

- Daglig arbeid i barnehagehverdagen
- Bruk av egen møtestruktur, lederteam, refleksjonsmøter, personalmøter mm
- Tid til dokumentasjon og refleksjon
- Faglig og prosessuell veiledning fra DMMH
 - Ledergruppa i hver barnehage
 - Hver avdeling
 - Nettverk eks. styrer/ped.ledere /utviklingsledere på tvers av barnehager i en kommune/region
- Selvstyrt veiledning og arbeidsoppgaver i mellomrommene
- Fagsamling om ledelse med styrere og pedagogiske ledere
- Fagsamling med barnehagemyndighet
- Faglige samlinger for hele personalet
- Kompetansegruppa – rolle og sammensetning

8

dmmh.no

Hvordan lykkes med Kompetanseutvikling

- Involvering og forpliktende perspektiver
- Forankring i alle ledd
- Vilje og evne til å prioritere, Fokus og langsiktighet
- Integrasjon – en del av hverdagen, innhold på møter
- Arbeidsformer som forplikter
- Skape arena for refleksjon og veiledning
- Oppfølging, tilbakemelding, dialog, engasjement
- Støtte og utfordring – tåle det uferdige
- Evaluering underveis og dokumentasjon
- Tålmodighet og tydelighet

(erfaringer med inspirasjon fra Linda Lai 2004 og fra Schei og Kvistad 2012)

dmmh.no

litteratur

- Klev, R. og Levin, M. (2009). *Forandring som praksis. Endringsledelse gjennom læring og utvikling*. Bergen: Fagbokforlaget
- Kvistad, K. og Søbstad, F. (2005). *Kvalitetsarbeid i barnehagen*. Oslo: Cappelen
- Lai, L. (2004). *Strategisk kompetansestyring*. Bergen: Fagbokforlaget
- Roland P. og Ertesvåg, S.K. (2018). *Implementering av endringsarbeid i barnehagen*. Oslo: Gyldendal (Fixen, D. mfl. (2005) Implementeringsmodell)
- Schei, S.H. og Kvistad, K. (2012). *Kompetanseløft. Langsiktige tiltak i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget.

dmmh.no